

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

10 octombrie 2019*

„Trimitere preliminară – Libera circulație a persoanelor – Articolul 45 TFUE – Lucrători – Regulamentul (UE) nr. 492/2011 – Articolul 7 alineatul (1) – Conferențieri cu studii postdoctorale – Limitare a luării în considerare a perioadelor anterioare de activitate relevantă realizate într-un alt stat membru – Sistem de remunerare care condiționează beneficiul unei remunerații mai ridicate de vechimea dobândită la angajatorul actual”

În cauza C-703/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Oberlandesgericht Wien (Tribunalul Regional Superior din Viena, Austria), prin decizia din 7 decembrie 2017, primită de Curte la 15 decembrie 2017, în procedura

Adelheid Krahl

împotriva

Universität Wien,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul A. Arabadjiev, președinte de cameră, și domnii K. Lenaerts (raportor), președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a doua, și C. Vajda, judecători,

avocat general: domnul M. Bobek,

grefier: doamna C. Strömholm, administratoare,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 23 ianuarie 2019,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru doamna Krahl, de S. Jöchl;
- pentru Universität Wien, de A. Potz, Rechtsanwältin;
- pentru guvernul austriac, de J. Schmoll, în calitate de agent;
- pentru Comisia Europeană, de D. Martin și de M. Kellerbauer, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 23 mai 2019,

* Limba de procedură: germana.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 45 TFUE, a articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii (JO 2011, L 141, p. 1), precum și a articolelor 20 și 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între doamna Adelheid KraH, pe de o parte, și Universitat Wien (Universitatea din Viena, Austria), pe de altă parte, în legătură cu luarea în considerare parțială a perioadelor anterioare de activitate relevantă pe care aceasta le-a realizat la Universitat München (Universitatea din München, Germania) și la Universitatea din Viena, în scopul stabilirii cuantumului remunerației sale.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011 prevede:

„Lucrătorul resortisant al unui stat membru nu poate fi tratat diferit, pe teritoriul celorlalte state membre, fașă de lucrătorii nașionali, pe criteriile de cetașenie, în ceea ce privește condițiile de încadrare în muncă și de muncă și, în special, în ceea ce privește remunerarea, concedierea și, în cazul în care rămâne fără un loc de muncă, reintegrarea profesională și reangajarea.”

Dreptul austriac

- 4 n conformitate cu articolul 6 din Universitatsgesetz 2002 (Legea din 2002 privind universitașile, BGBl. I, 120/2002), Rahmenkollektivvertrag für ArbeitnehmerInnen an Universitaten (Convenția colectivă-cadru aplicabilă personalului din universitașii) din 15 februarie 2011 (denumită în continuare „convenția colectivă”) are vocația de a se aplica tuturor universitașilor austriece care fac parte dintr-o federație ce grupează în prezent 21 de universitașii, în calitate de angajatori.
- 5 n conformitate cu articolul 26 alineatul (3) și cu articolul 48 din convenția colectivă, în versiunea sa aplicabilă litigiului principal, doamna KraH se încadrează în clasa de salarizare B1.
- 6 Articolul 49 alineatul (3) din convenția colectivă prevede:

„Remunerația lunară brută pentru clasa de salarizare B1 este de 2 696,50 euro.

Această valoare este majorată:

- a) la 3 203,30 euro după o perioadă de activitate de trei ani. Acest termen de trei ani se reduce cu perioadele pentru care se poate face dovada unei experiențe anterioare în legătură cu funcția;
- b) la 3 590,70 euro după o perioadă de opt ani de activitate în categoria menționată la litera a) sau în cazul deținerii unui doctorat, dacă acesta din urmă a constituit o condiție pentru încheierea contractului de muncă (funcție de nivel postdoctoral);
- c) la 3 978,30 euro după o perioadă de opt ani de activitate în categoria menționată la litera b);

d) la 4 186,90 euro după o perioadă de opt ani de activitate în categoria menționată la litera c).”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 7 Doamna Krah, resortisant german, este titulara unui doctorat în istorie. Aceasta a lucrat, în calitate de titular de curs, timp de cinci ani la Universitatea din München.
- 8 Începând cu semestrul de iarnă 2000/2001, ea a lucrat la Universitatea din Viena, în calitate de titular de curs.
- 9 După ce și-a prezentat teza de abilitare, doamna Krah a primit, prin decizia Universității din Viena din 12 martie 2002, autorizația de a preda istoria, pe baza unui contract pe durată determinată, în calitate de conferențiar. Ulterior, ea a predat cel puțin șapte ore de curs săptămânale în fiecare semestru, în cadrul unor contracte de predare pe durată determinată.
- 10 Începând de la 1 octombrie 2010, doamna Krah a fost angajată în calitate de conferențiar cu studii postdoctorale în categoria de salarizare B1, în sensul convenției colective. Contractul său, inițial pe durată determinată, a fost prelungit, începând de la 1 martie 2013, pentru o durată nedeterminată. Pentru a stabili încadrarea sa salarială și în conformitate cu convenția colectivă, nicio perioadă anterioară de activitate nu a fost luată în considerare în cadrul contractului menționat.
- 11 Prin decizia rectoratului Universității din Viena din 8 noiembrie 2011 (denumită în continuare „decizia din 8 noiembrie 2011”), această universitate a decis totuși să ia în considerare perioadele anterioare de activitate relevantă realizate de conferențiarul cu studii postdoctorale până la o durată totală de maximum patru ani în cazul intrării în serviciu la 1 octombrie 2011 sau ulterior acestei date. Cu ocazia luării în considerare a unor astfel de perioade anterioare de activitate relevantă, nu a fost efectuată nicio distincție între perioadele realizate în Austria și cele realizate în străinătate.
- 12 În ceea ce o privește pe doamna Krah, o perioadă anterioară de activitate relevantă de patru ani a fost luată în considerare la încadrarea sa retroactivă începând de la 1 octombrie 2010, astfel încât aceasta a fost încadrată în clasa de salarizare B1, în condițiile prevăzute la articolul 49 alineatul (3) litera (b) din convenția colectivă, accesul la treapta următoare a clasei sale de salarizare necesitând o vechime de patru ani.
- 13 Doamna Krah a sesizat Arbeits- und Sozialgericht Wien (Tribunalul pentru Litigii de Muncă și Securitate Socială din Viena, Austria) cu o cerere prin care a solicitat ca ansamblul perioadelor sale anterioare de activitate să fie luat în considerare, și anume cei opt ani și jumătate la Universitatea din Viena și cei cinci ani la Universitatea din München, pentru a fi încadrată într-o treaptă de salarizare mai ridicată. Ea a solicitat astfel obligarea Universității din Viena la plata sumei de 2 727,20 euro majorată cu dobânzi, cu titlu de remunerație neîncasată aferentă perioadei cuprinse între 13 iunie 2014 și 13 august 2015.
- 14 Întrucât Arbeits- und Sozialgericht Wien (Tribunalul pentru Litigii de Muncă și Securitate Socială din Viena) i-a respins cererea, doamna Krah a formulat apel împotriva hotărârii acestui tribunal la instanța de trimitere, Oberlandesgericht Wien (Tribunalul Regional Superior din Viena, Austria). Aceasta din urmă are îndoieli cu privire la domeniul de aplicare al principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate și al dreptului la libera circulație a lucrătorilor, garantate de dreptul Uniunii.

15 În aceste condiții, Oberlandesgericht Wien (Tribunalul Regional Superior din Viena) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Dreptul Uniunii, în special articolul 45 TFUE, articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul [nr. 492/2011], precum și articolele 20 și 21 din [cartă], trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări potrivit căreia din [perioadele anterioare de activitate relevantă] realizate de un membru al personalului didactic de la Universitatea din Viena nu se ia în calcul decât o perioadă totală de trei sau de patru ani, indiferent dacă perioadele de activitate au fost realizate la Universitatea din Viena sau la alte universități sau instituții similare situate în Austria sau în străinătate?
- 2) Un sistem de salarizare care nu prevede luarea în considerare integrală a [perioadelor anterioare de activitate relevantă], dar care, în același timp, corelează durata încadrării în muncă la același angajator cu un salariu mai mare, este contrar liberei circulații a lucrătorilor în sensul articolului 45 alineatul (2) TFUE și al articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 16 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 45 TFUE, articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011, precum și articolele 20 și 21 din cartă trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări a unei universități dintr-un stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care, în scopul stabilirii încadrării salariale a unui lucrător în calitate de conferențiar cu studii postdoctorale la această universitate, ia în considerare numai o durată totală de maximum patru ani a perioadelor anterioare de activitate relevantă realizate de acest lucrător, indiferent dacă este vorba despre perioade de activitate realizate la aceeași universitate sau la alte universități sau instituții comparabile situate în acest stat membru sau într-un alt stat membru.
- 17 Cu titlu introductiv, trebuie să se rețină că, deși prima întrebare face trimitere la articolele 20 și 21 din cartă, reiese totuși din ordonanța de trimitere că, prin intermediul acestei întrebări, instanța de trimitere solicită Curții să interpreteze, în cadrul liberei circulații a lucrătorilor, principiul nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate, precum și noțiunea de obstacol în calea acestei libere circulații.
- 18 Deși este adevărat că articolul 21 alineatul (2) din cartă consacră principiul nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate, trebuie amintit însă că articolul 52 alineatul (2) din aceasta prevede că drepturile recunoscute prin cartă care fac obiectul unor dispoziții prevăzute de tratate se exercită în condițiile și cu respectarea limitelor stabilite de acestea. Aceasta este cazul articolului 21 alineatul (2) din cartă care corespunde, astfel cum confirmă Explicațiile cu privire la Carta drepturilor fundamentale [a Uniunii Europene] (JO 2007, C 303, p. 17) aferente acestei dispoziții, articolului 18 alineatul (1) TFUE și trebuie aplicat în conformitate cu acesta (a se vedea prin analogie Hotărârea din 4 iulie 2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, punctul 39).
- 19 În această privință trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, articolul 18 TFUE, care prevede principiul general al interzicerii oricărei discriminări pe motiv de cetățenie sau naționalitate, nu are vocația de a se aplica în mod autonom decât în situațiile reglementate de dreptul Uniunii pentru care Tratatul FUE nu prevede norme specifice de nediscriminare. Or, principiul nediscriminării a fost pus în aplicare, în domeniul liberei circulații a lucrătorilor, de articolul 45 TFUE (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, punctele 25-27).

- 20 Rezultă că este necesar să se examineze prima întrebare numai în lumina articolului 45 TFUE și a articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011.

Cu privire la articolul 45 alineatul (2) TFUE și la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011

- 21 Articolul 45 alineatul (2) TFUE interzice oricare discriminare pe motiv de cetățenie între lucrătorii statelor membre, în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă. Articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011 nu constituie decât expresia particulară a principiului nediscriminării consacrat la respectivul articol 45 alineatul (2) în domeniul specific al condițiilor de încadrare în muncă, precum și al condițiilor de muncă și trebuie, în consecință, să fie interpretat în același mod precum acest din urmă articol (Hotărârea din 5 decembrie 2013, Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken, C-514/12, denumită în continuare „Hotărârea SALK”, EU:C:2013:799, punctul 23, Hotărârea din 13 martie 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, punctul 16, și Hotărârea din 8 mai 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, punctele 68 și 69).
- 22 O reglementare a unei universități dintr-un stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care prevede luarea în considerare parțială a perioadelor anterioare de activitate relevantă, în scopul stabilirii treptei salariale aplicabile, face parte în mod incontestabil din domeniul condițiilor de încadrare în muncă și de muncă. Ea intră, așadar, în domeniul de aplicare al dispozițiilor citate la punctul anterior (a se vedea prin analogie Hotărârea SALK, punctul 24, și Hotărârea din 13 martie 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, punctul 17).
- 23 În această privință, rezultă dintr-o jurisprudență constantă că regula egalității de tratament prevăzută atât la articolul 45 TFUE, cât și la articolul 7 din Regulamentul nr. 492/2011 interzice nu numai discriminările evidente, întemeiate pe cetățenie, ci și orice forme disimulate de discriminare care, prin aplicarea altor criterii de diferențiere, conduc, în fapt, la același rezultat (a se vedea în acest sens Hotărârea SALK, punctul 25, Hotărârea din 13 martie 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, punctul 18, și Hotărârea din 8 mai 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, punctul 70).
- 24 În acest context, Curtea a precizat că o dispoziție de drept național, deși este aplicabilă tuturor lucrătorilor, fără a face distincție în funcție de cetățenie sau naționalitate, trebuie considerată ca fiind indirect discriminatorie dacă, prin însăși natura sa, poate afecta mai mult lucrătorii resortisanți ai altor state membre decât lucrătorii naționali și, în consecință, dacă prezintă riscul de a-i defavoriza în special pe primii, exceptând cazul în care este justificată în mod obiectiv și proporțională cu obiectivul urmărit (a se vedea în acest sens Hotărârea SALK, punctul 26, Hotărârea din 13 martie 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, punctul 19, și Hotărârea din 8 mai 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, punctul 71).
- 25 În speță, potrivit deciziei din 8 noiembrie 2011, Universitatea din Viena a decis să ia în considerare perioadele anterioare de activitate relevantă efectuate de conferențiarul cu studii postdoctorale până la concurența unei durate totale de maximum patru ani, în vederea stabilirii încadrării lor salariale, fără a face distincție între perioadele realizate în Austria și cele realizate în străinătate.
- 26 În conformitate cu convenția colectivă, experiența profesională relevantă este definită ca „experiența anterioară în legătură cu funcția”, astfel încât se încadrează în această definiție nu numai activitățile anterioare care sunt echivalente, chiar identice, celor pe care lucrătorul este obligat să le exercite în cadrul funcției sale la Universitatea din Viena, ci și orice alt tip de activități care se dovedesc a fi doar utile pentru exercitarea acestei funcții, precum activitățile extrauniversitare și stagile.

- 27 În cadrul ședinței în fața Curții și astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 55 din concluziile sale, s-a confirmat că această limită de patru ani se aplică și experienței profesionale dobândite la Universitatea din Viena în cadrul altor funcții decât cea de conferențiar cu studii postdoctorale.
- 28 În ceea ce privește existența unei eventuale discriminări contrare articolului 45 alineatul (2) TFUE și articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011, trebuie arătat de la început că o decizie precum cea din 8 noiembrie 2011 este aplicabilă în mod nediferențiat tuturor lucrătorilor angajați de Universitatea din Viena, indiferent de cetățenia sau naționalitatea acestora. Prin urmare, o astfel de decizie nu poate fi considerată ca reprezentând o discriminare întemeiată în mod direct pe cetățenie sau naționalitate.
- 29 În aceste condiții, o reglementare a unei universități dintr-un stat membru precum cea în discuție în litigiul principal instituie o diferență de tratament între lucrători în funcție de angajatorul la care a fost dobândită experiența profesională. În fapt, din decizia din 8 noiembrie 2011 rezultă că experiența profesională dobândită de un lucrător care a exercitat funcția de conferențiar cu studii postdoctorale sau o funcție echivalentă la una sau la mai multe universități sau instituții comparabile, altele decât Universitatea din Viena, nu este luată în considerare, în scopul stabilirii încadrării sale salariale, la momentul angajării sale de către această universitate, decât în limita a maximum patru ani, chiar dacă experiența sa profesională este, în realitate, mai mare de patru ani. Astfel, un asemenea lucrător va fi încadrat, la intrarea sa în funcție, într-o treaptă de salarizare inferioară celei a unui lucrător care a exercitat funcția de conferențiar cu studii postdoctorale în perioade de activitate cu aceeași durată totală la Universitatea din Viena.
- 30 Decizia din 8 noiembrie 2011 îi defavorizează pe toți lucrătorii, atât austrieci, cât și resortisanți ai altor state membre, care au exercitat funcția de conferențiar cu studii postdoctorale sau o funcție echivalentă în perioade de activitate mai mari de patru ani, la una sau la mai multe universități sau instituții comparabile, altele decât Universitatea din Viena, în raport cu cei care au exercitat funcția de conferențiar cu studii postdoctorale în perioade de activitate cu aceeași durată totală la această din urmă universitate.
- 31 Pentru ca o astfel de diferență de tratament între lucrători, în funcție de angajatorul la care au realizat experiența profesională care trebuie luată în considerare, să fie considerată indirect discriminatorie, în sensul articolului 45 alineatul (2) TFUE și al articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011, ea trebuie totuși să fie susceptibilă, prin însăși natura sa, să afecteze mai mult lucrătorii resortisanți ai altor state membre decât lucrătorii naționali.
- 32 Or, din ordonanța de trimitere reiese că nimic nu pare să indice că, atunci când candidează pentru un post de conferențiar cu studii postdoctorale, lucrătorii resortisanți ai altor state membre ar fi, mai mult decât lucrătorii austrieci, susceptibili să fi exercitat această funcție sau o funcție echivalentă în perioade de activitate mai mari de patru ani, la una sau la mai multe universități sau instituții comparabile, altele decât Universitatea din Viena. Prin urmare, nu s-a stabilit că decizia din 8 noiembrie 2011 ar avantaja în special lucrătorii austrieci față de lucrătorii resortisanți ai altor state membre.
- 33 Pe de altă parte, contrar celor susținute de Comisie în observațiile sale scrise, faptul că decizia din 8 noiembrie 2011 constituie sursa unei discriminări indirecte, în sensul articolului 45 alineatul (2) TFUE și al articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011, nu poate fi dedus din concluziile care se desprind din Hotărârea SALK.
- 34 Astfel, reglementarea națională în discuție în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre prevedea că, pentru a stabili data de referință în scopul promovării angajaților Land Salzburg (landul Salzburg, Austria) în treptele de salarizare superioare din categoria lor, erau luate în considerare în integralitate perioadele de activitate realizate fără întrerupere în serviciul acestei colectivități, în timp ce orice altă perioadă de activitate era luată în considerare numai în proporție totală de 60 %. Astfel cum reiese din

cuprinsul punctului 40 din Hotărârea SALK, această reglementare urmărea să permită mobilitatea în cadrul unui grup de angajatori distincți care face parte din respectiva colectivitate, iar aceasta independent de aspectul dacă experiența profesională dobândită la unul dintre angajatorii din acest grup era relevantă din perspectiva funcțiilor care trebuiau exercitate la un alt angajator din grupul respectiv.

- 35 La punctul 28 din hotărârea menționată, Curtea a statuat că o astfel de reglementare era susceptibilă să îi afecteze mai mult pe lucrătorii resortisanți ai altor state membre decât pe lucrătorii naționali, defavorizându-i în special pe primii, în măsura în care aceștia ar fi dobândit foarte probabil o experiență profesională într-un alt stat membru decât Austria înainte de a intra în serviciile din cadrul landului Salzburg. Reglementarea menționată favoriza astfel mai mult mobilitatea lucrătorilor naționali decât pe cea a lucrătorilor resortisanți ai altor state membre.
- 36 Totuși, așa cum s-a constatat deja la punctul 32 din prezenta hotărâre, situația nu se prezintă astfel în litigiul principal.
- 37 În consecință, concluzia care se desprinde din Hotărârea SALK nu poate fi transpusă la situația în discuție în litigiul principal, rezultată din aplicarea deciziei din 8 noiembrie 2011 (a se vedea prin analogie Hotărârea din 13 martie 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, punctul 33).
- 38 Din considerațiile care precedă rezultă că o reglementare a unei universități dintr-un stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care instituie o diferență de tratament între lucrători în funcție de angajatorul la care au dobândit experiența profesională care trebuie luată în considerare în vederea încadrării lor salariale, nu poate fi considerată ca prezentând un caracter indirect discriminatoriu în privința lucrătorilor resortisanți ai altor state membre și, prin urmare, ca fiind contrară articolului 45 alineatul (2) TFUE.

Cu privire la articolul 45 alineatul (1) TFUE

- 39 Trebuie să se stabilească în continuare dacă o reglementare a unei universități dintr-un stat membru precum cea în discuție în litigiul principal constituie un obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor, interzis de articolul 45 alineatul (1) TFUE.
- 40 În această privință, trebuie amintit că ansamblul dispozițiilor din Tratatul FUE referitoare la libera circulație a persoanelor, precum și al dispozițiilor Regulamentului nr. 492/2011 urmăresc facilitarea exercitării de activități profesionale de orice natură de către resortisanții statelor membre pe teritoriul Uniunii și se opun măsurilor care i-ar putea defavoriza atunci când doresc să exercite o activitate economică pe teritoriul unui alt stat membru (Hotărârea SALK, punctul 32, și Hotărârea din 8 mai 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund C-24/17, EU:C:2019:373, punctul 77).
- 41 În acest context, resortisanții statelor membre dispun în special de dreptul, izvorât direct din tratat, de a-și părăsi statul membru de origine pentru a se deplasa pe teritoriul unui alt stat membru și de dreptul de ședere pe teritoriul aceluși stat membru pentru a desfășura o activitate. În consecință, articolul 45 TFUE se opune oricărei măsuri naționale care este susceptibilă să îngreuneze sau să facă mai puțin atractivă exercitarea de către resortisanții Uniunii a libertății fundamentale garantate de acest articol (Hotărârea din 18 iulie 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, punctul 33).

Cu privire la existența unui obstacol

- 42 În litigiul principal, în temeiul deciziei din 8 noiembrie 2011, perioadele anterioare de activitate relevantă realizate de un conferențiar cu studii postdoctorale într-o altă universitate decât Universitatea din Viena sunt luate în considerare de aceasta din urmă, în scopul stabilirii încadrării sale salariale, numai până la concurența unei durate totale de maximum patru ani.
- 43 Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 26 din prezenta hotărâre, în definiția experienței profesionale relevante se încadrează nu numai activitățile anterioare care sunt echivalente sau chiar identice cu cele pe care lucrătorul este obligat să le exercite în cadrul funcției sale la Universitatea din Viena, ci și orice alt tip de activități care se dovedesc a fi doar utile pentru exercitarea acestei funcții.
- 44 În această privință, trebuie amintit că dreptul primar al Uniunii nu poate garanta unui lucrător că o deplasare într-un alt stat membru decât statul său membru de origine este neutră în materie socială, întrucât o astfel de deplasare poate, având în vedere disparitățile care există între sistemele și legislațiile statelor membre, în funcție de caz, să fie mai mult sau mai puțin avantajoasă pentru persoana respectivă sub acest aspect (Hotărârea din 18 iulie 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, punctul 34, și Hotărârea din 13 martie 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, punctul 37).
- 45 Astfel, articolul 45 TFUE nu acordă respectivului lucrător dreptul de a se prevala, în statul membru gazdă, de condițiile de muncă de care beneficia în statul membru de origine conform legislației naționale din acest din urmă stat (Hotărârea din 18 iulie 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, punctul 35).
- 46 În fapt, dreptul Uniunii garantează doar că lucrătorii care desfășoară o activitate pe teritoriul unui stat membru, altul decât statul lor membru de origine, sunt supuși acelorași condiții ca lucrătorii care intră sub incidența legislației naționale a statului membru gazdă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 ianuarie 2019, Zyla, C-272/17, EU:C:2019:49, punctul 45, și Hotărârea din 13 martie 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach, C-437/17, EU:C:2019:193, punctul 38).
- 47 În primul rând, în ceea ce privește experiența profesională echivalentă, trebuie să se arate că lucrătorii resortisanți ai altor state membre care au exercitat, pe parcursul unor perioade de activitate mai mari de patru ani, funcția de conferențiar cu studii postdoctorale sau o funcție echivalentă la una sau la mai multe universități sau instituții comparabile situate în statul lor membru de origine vor fi descurajați să candideze pentru un post de conferențiar cu studii postdoctorale la Universitatea din Viena și, prin urmare, să își exercite dreptul la liberă circulație dacă, în pofida faptului că au efectuat în esență aceeași muncă în statul lor membru de origine, nu este luată în considerare totalitatea experienței lor profesionale la stabilirea încadrării lor salariale.
- 48 Or, faptul că luarea în considerare parțială a experienței profesionale echivalente ar fi de natură să împiedice libera circulație a lucrătorilor nu se întemeiază pe un ansamblu de împrejurări prea aleatorii și indirecte, spre deosebire de situația referitoare la reglementarea națională în discuție în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 13 martie 2019, Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach (C-437/17, EU:C:2019:193), în care era vorba despre recompensarea fidelității unui salariat față de un angajator determinat, astfel cum reiese în special din cuprinsul punctului 33 din această hotărâre.
- 49 În speță, luarea în considerare a integralității experienței profesionale echivalente dobândite de lucrători la o universitate dintr-un alt stat membru decât Austria ar avea ca efect faptul că lucrătorii resortisanți ai altor state membre care au exercitat, în perioade de activitate mai mari de patru ani, funcția de conferențiar cu studii postdoctorale sau o funcție echivalentă la una sau la mai multe universități sau instituții comparabile situate în statul membru de origine ar fi, în scopul încadrării lor

salariale, supuși aceleiași condiții ca lucrătorii care își exercită funcția de conferențiar cu studii postdoctorale în perioade de activitate cu aceeași durată totală la Universitatea din Viena. Prin urmare, se poate presupune în mod rezonabil că este vorba despre un element pertinent în decizia acestor lucrători de a candida pentru un post de conferențiar cu studii postdoctorale la Universitatea din Viena și de a părăsi statul lor membru de origine.

- 50 În al doilea rând, în ceea ce privește, în schimb, luarea în considerare în integralitate a experienței profesionale care, fără a fi echivalentă, se dovedește a fi doar utilă pentru exercitarea funcției de conferențiar cu studii postdoctorale, principiul liberei circulații a lucrătorilor prevăzut la articolul 45 TFUE nu impune o asemenea luare în considerare, din moment ce ea nu este necesară pentru a garanta că lucrătorii austrieci și cei resortisanți ai altor state membre sunt supuși, în scopul încadrării lor salariale, aceleiași condiții. Astfel, aprecierea că un lucrător, a cărui experiență profesională echivalentă integrală realizată în statul membru de origine este deja luată în considerare în scopul încadrării sale salariale inițiale drept conferențiar cu studii postdoctorale la o universitate dintr-un alt stat membru, ar fi descurajat să candideze pentru acest post dacă orice alt tip de experiență profesională integrală pe care a dobândit-o în statul membru de origine nu ar fi luată în considerare pare să se întemeieze pe un ansamblu de împrejurări prea aleatorii și indirecte pentru ca acest fapt să poată fi considerat un obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor.
- 51 Prin urmare, în ceea ce privește luarea în considerare parțială a experienței profesionale relevante, este necesar să se distingă între experiența profesională echivalentă, pe de o parte, și orice alt tip de experiență profesională care se dovedește a fi doar utilă pentru exercitarea funcției de conferențiar cu studii postdoctorale, pe de altă parte.
- 52 În consecință, dacă ar rezulta că doamna Krah a desfășurat o activitate la Universitatea din München care este în esență echivalentă cu cea pe care o desfășoară, în calitate de conferențiar cu studii postdoctorale la Universitatea din Viena, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere, faptul că această experiență profesională nu este luată în considerare în integralitate ar constitui un obstacol în calea liberei circulații.
- 53 Dacă, dimpotrivă, doamna Krah nu a dobândit o asemenea experiență profesională echivalentă în statul membru de origine, luarea în considerare parțială, de către Universitatea din Viena, a acestei experiențe nu ar constitui un astfel de obstacol.
- 54 Rezultă că, din moment ce o reglementare a unei universități dintr-un stat membru precum cea în discuție în litigiul principal nu ia în considerare în integralitate perioadele anterioare de activitate echivalentă care au fost realizate în statul membru de origine, ea este susceptibilă să facă mai puțin atractivă libera circulație a lucrătorilor, cu încălcarea articolului 45 alineatul (1) TFUE.

Cu privire la justificarea obstacolului

- 55 O reglementare a unei universități dintr-un stat membru precum cea în discuție în litigiul principal nu poate fi admisă decât dacă urmărește unul dintre obiectivele legitime enunțate în Tratatul FUE sau dacă este justificată de motive imperative de interes general. Dar, în acest caz, în plus, ar trebui ca punerea în aplicare a acesteia să fie adecvată să asigure realizarea obiectivului în cauză și să nu depășească ceea ce este necesar pentru a atinge acest obiectiv (a se vedea în acest sens în special Hotărârea SALK, punctul 36, și Hotărârea din 8 mai 2019, Österreichischer Gewerkschaftsbund, C-24/17, EU:C:2019:373, punctul 84).
- 56 În această privință, făcând referire la punctul 34 și următoarele din Hotărârea din 3 octombrie 2006, Cadman (C-17/05, EU:C:2006:633), Universitatea din Viena arată că decizia din 8 noiembrie 2011 urmărește să recompenseze experiența profesională dobândită în domeniul vizat, care permite lucrătorului să își îndeplinească mai bine prestațiile. Patru ani de experiență profesională ar fi în mod

obișnuit necesari pentru a dobândi cunoștințele pedagogice care permit să se exercite în mod optim activitatea de conferențiar cu studii postdoctorale, aceste cunoștințe fiind dobândite în cursul primilor ani de activitate. În schimb, luarea în considerare a experienței profesionale mai mari de patru ani de activitate nu ar determina o îmbunătățire a prestațiilor solicitate lucrătorului.

- 57 Este adevărat că, la punctul 34 din această hotărâre, Curtea a statuat că constituie un scop legitim de politică salarială faptul de a recompensa, printre altele, experiența dobândită care permite lucrătorului să își îndeplinească mai bine prestațiile.
- 58 În această privință, Curtea a considerat, la punctul 35 din hotărârea menționată, că, în general, recurgerea la criteriul vechimii este adecvată pentru a atinge obiectivul menționat. Astfel, vechimea este strâns legată de experiența dobândită și dă posibilitatea lucrătorului să își îndeplinească mai bine prestațiile.
- 59 Totuși, în speță, Universitatea din Viena limitează la patru numărul anilor de experiență profesională echivalentă care trebuie luat în considerare în scopul încadrării salariale. Astfel, aceasta repune în discuție faptul că experiența dobândită de-a lungul timpului este strâns legată de îmbunătățirea calității prestațiilor solicitate.
- 60 În plus, din dosarul înaintat Curții reiese că, deși este adevărat că conferențiarilor cu studii postdoctorale din această universitate desfășoară în principal activități de învățământ, ei sunt de asemenea obligați să efectueze activități de cercetare și să își asume sarcini administrative, pentru care nu s-a susținut că nu ar trebui să fie luat în considerare integral numărul de ani de experiență profesională echivalentă, astfel cum este pentru conferențiarilor cu studii postdoctorale angajați de la început de universitatea respectivă.
- 61 În consecință, trebuie să se constate că obstacolul în calea liberei circulații a lucrătorilor pe care îl constituie decizia din 8 noiembrie 2011 nu pare adecvat pentru a garanta realizarea obiectivului urmărit de aceasta.
- 62 Având în vedere ansamblul considerațiilor de mai sus, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 45 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unei universități dintr-un stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care, în scopul stabilirii încadrării salariale a unui lucrător în calitate de conferențiar cu studii postdoctorale la această universitate, ia în considerare numai o durată totală de maximum patru ani din perioadele anterioare de activitate realizate de acest lucrător într-un alt stat membru, dacă această activitate a fost echivalentă sau chiar identică cu cea pe care lucrătorul menționat este obligat să o exercite în cadrul acestei funcții de conferențiar cu studii postdoctorale.
- 63 În schimb, articolul 45 TFUE și articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011 trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei astfel de reglementări dacă activitatea desfășurată anterior într-un alt stat membru nu a fost echivalentă, ci s-a dovedit doar utilă pentru exercitarea funcției respective de conferențiar cu studii postdoctorale.

Cu privire la a doua întrebare

- 64 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 45 TFUE și articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 492/2011 trebuie interpretate în sensul că se opun unui sistem de remunerare a unei universități dintr-un stat membru care nu prevede luarea în considerare integrală a perioadelor anterioare de activitate relevantă realizate de un lucrător într-un alt stat membru, condiționând totodată beneficiul unei remunerații mai ridicate de vechimea dobândită la această universitate.

- 65 Astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 115 din concluziile sale, această a doua întrebare este legată de prima, din moment ce se referă de asemenea la luarea în considerare parțială a perioadelor anterioare de activitate relevantă, așa cum este stabilită prin decizia din 8 noiembrie 2011.
- 66 Astfel cum reiese din răspunsul dat la prima întrebare, dacă ar rezulta că doamna KraH a desfășurat o activitate la Universitatea din München care a fost în esență echivalentă cu cea pe care o desfășoară, în calitate de conferențiar cu studii postdoctorale, la Universitatea din Viena, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere, faptul că această experiență profesională nu ar fi luată în considerare în integralitate ar constitui un obstacol în calea liberei circulații.
- 67 Cu toate acestea, un sistem de remunerare care condiționează beneficiul unei remunerații mai mari de vechimea dobândită la angajatorul actual, precum cel care a fost stabilit, în speță, de convenția colectivă, nu constituie, în sine, un asemenea obstacol.
- 68 Astfel, dacă, în speță, instanța de trimitere ar trebui să constate că Universitatea din Viena este obligată să recunoască integralitatea perioadelor anterioare de activitate echivalentă care au fost efectuate de doamna KraH în cadrul Universității din München, persoana interesată va fi încadrată în aceeași treaptă salarială ca cea care i-ar fi fost aplicabilă dacă ar fi prestat aceste perioade anterioare de activitate la Universitatea din Viena. Prin urmare, un asemenea lucrător nu ar fi dezavantajat în raport cu un alt conferențiar cu studii postdoctorale care s-ar fi aflat în serviciul Universității din Viena în perioade de activitate cu aceeași durată totală. Aceste două tipuri de lucrători vor beneficia, în mod identic, de o încadrare într-o treaptă salarială mai ridicată în funcție de vechimea lor, în conformitate cu sistemul de remunerare menționat la punctele precedente.
- 69 Rezultă că nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare, în măsura în care, în lumina răspunsului dat de Curte la prima întrebare, instanța de trimitere constată existența unui obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor în litigiul principal.
- 70 Dacă, în schimb, doamna KraH nu a dobândit o astfel de experiență profesională echivalentă în statul membru de origine, luarea în considerare parțială, de către Universitatea din Viena, a acestei experiențe nu ar constitui un astfel de obstacol.
- 71 În lipsa unui astfel de obstacol, cea de a doua întrebare ar viza, în realitate, situația în care un conferențiar cu studii postdoctorale angajat de Universitatea din Viena decide să părăsească această universitate pentru a se alătura unei alte universități situate în alt stat membru decât Austria, înainte de a se întoarce ulterior la această primă universitate.
- 72 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, dacă întrebările adresate de o instanță națională au ca obiect interpretarea unei prevederi de drept al Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe, cu excepția cazului în care este evident că cererea de decizie preliminară urmărește, în realitate, să o pună în situația de a formula opinii consultative cu privire la întrebări generale sau ipotetice (Hotărârea din 1 octombrie 2015, O, C-432/14, EU:C:2015:643, punctul 18 și jurisprudența citată). În cazul în care se constată că întrebarea adresată este în mod vădit lipsită de relevanță pentru soluționarea litigiului principal, Curtea trebuie să declare că nu este necesar să se pronunțe asupra fondului (Hotărârea din 24 octombrie 2013, Stoilov i Ko, C-180/12, EU:C:2013:693, punctul 38 și jurisprudența citată).
- 73 În speță, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 126 din concluziile sale, niciun element din dosarul prezentat Curții nu pare să sugereze că situația doamnei KraH s-ar încadra în situația vizată la punctul 72 din prezenta hotărâre. Rezultă că, dacă, în lumina răspunsului dat la prima sa întrebare, instanța de trimitere constată lipsa unui obstacol în calea liberei circulații a lucrătorilor, nu ar mai fi necesar să se răspundă la a doua întrebare.
- 74 Având în vedere considerațiile care precedă, nu este necesar să se răspundă la a doua întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 75 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

Articolul 45 alineatul (1) TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări a unei universități dintr-un stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care, în scopul stabilirii încadrării salariale a unui lucrător în calitate de conferențiar cu studii postdoctorale la această universitate, ia în considerare numai o durată totală de maximum patru ani din perioadele anterioare de activitate realizate de acest lucrător într-un alt stat membru, dacă această activitate a fost echivalentă sau chiar identică cu cea pe care lucrătorul menționat este obligat să o exercite în cadrul acestei funcții de conferențiar cu studii postdoctorale.

Articolul 45 TFUE și articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei astfel de reglementări dacă activitatea desfășurată anterior într-un alt stat membru nu a fost echivalentă, ci s-a dovedit doar utilă pentru exercitarea funcției respective de conferențiar cu studii postdoctorale.

Semnături